

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet/Miljøenheden

Sagsnr.: 15862/435699

Den 25. september 2012

FVM 070

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen

KOM (2012) 458

Resumé

Forslaget omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC/kvoter samt bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskeriindsatsen) for 2013. I forhold til 2012 indebærer forslaget en reduktion i fiskerimulighederne efter torsk og laks, mens kvoterne for en række pelagiske bestande (herunder sild i vestlig Østersø og brisling) samt rødspætte øges. Antal havdage for torskefiskeriet i vestlig og østlig Østersø bibeholdes på niveau med 2012, ligesom medlemsstaternes mulighed for tildeling af supplerende indsats til enkelte fartøjer videreføres uændret.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 458 af 17. august 2012 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet den 28. august 2012 i en dansk sprogdgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse for 2013 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen fastsætter fangst- og indsatsbegrænsninger (antal havdage) for EU-fiskeriet med henblik på at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) i kombination med de principper for TAC¹-fastsættelse afhængig af de enkelte bestandes tilstand, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2013² (Kommissionens politikerklæring). Disse principper angiver et hierarki af strategier for TAC-fastsettelsen. Hvis der foreligger en forvaltningsplan følges denne; MSY³ lægges til grund, hvis en sådan rådgivning er præsenteret (en gradvis opnåelse af MSY kan i visse tilfælde accepteres), ellers følges forsigtighedsprincippet. For bestande uden analytisk bestandsvurdering ("data limited stocks") vil en ny rådgivningstilgang baseret på kvalitative data blive lagt til grund for TAC-afgørelser. I Østersøen gælder sidstnævnte alene rødspætte.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009 og gælder i en første periode på seks år. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fordelingsnøglerne for alle fælles bestande⁴, hvilket betyder, at EU's rådighedsmængder for bestande fælles med Rusland også i 2013 vil blive fastsat autonomt. Kommissionen har, hvor det er relevant i forslaget til TAC/kvoter, fraregnet de teoretiske russiske fangstmængder.

Fiskerimuligheder

Forslaget indebærer, at fiskerimulighederne efter torsk i vestlig og østlig Østersø i overensstemmelse med den flerårige plan⁵ reduceres med henholdsvis 2 og 9 %. Kommissionen forventes at fremsætte forslag til en revideret forvaltningsplan for torsk, omfattende sild og brisling ultimo 2012. Kvoterne for sild i den vestlige og centrale Østersø samt brisling sættes op. Andelen af bestande, der befiskes på MSY-niveau, vil blive forøget fra 3 til 6 ud af 7 kendte bestande.

ICES har i sin rådgivning for 2013 ændret bestandsopdelingen for rødspætte i indre danske farvande. Rødspætte i Østersøen er således nu opdelt i to bestande; én bestand i Kattegat og dele af den vestlige Østersø samt én bestand i den resterende del af Østersøen. Som hidtil præsenterer Kommissionen et samlet forslag til kvoten for rødspætte i Østersøen, hvor kvoten på baggrund af den nye rådgivningstilgang for de såkaldte "data limited stocks" foreslås øget

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

² Jf. KOM (2012) 278 af 7. juni 2012.

³ Det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den optimale fangst, der kan fanges af en bestand år efter år uden at bringe dens kapacitet til at reproducere sig i fare.

⁴ EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 blev der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks (russisk andel: (ICES-områder 22-32) = 1.9 % og (ICES-område 32) = 9.30 % og brisling (russisk andel: 10.08 %). For torsk og sild i den centrale Østersø er EU positionen, at de russiske andele baseret på de historiske niveauer svarer til henholdsvis 5 og 9.50 %.

⁵ Jf. Rådets forordning nr. 1098/2007 om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen.

med 18 %. For laks foreslår Kommissionen at reducere kvoten med 11 % i overensstemmelse med sit fremsatte forslag om en flerårig plan for laksebestanden i Østersøen⁶.

Nedenfor er angivet en samlet oversigt over fiskerimuligheder 2013.

Oversigt over Kommissionens forslag til TAC/kvoter, anvendt princip, procentuel ændring 2012-2013 samt konsekvenser for Danmark

<i>Art</i>	<i>Kommissionens forslag for 2013 (tons)</i>	<i>Princip</i>	<i>Procentuel ændring 2012-2013 (%)</i>	<i>DK kvote og andel af EU TAC 2013 (tons/%)</i>
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	25.800	MSY	+23	3.617 (14 %)
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	85.155	MSY	+9	1.873 (2 %)
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	61.565	Forvaltningsplan, MSY	-9	14.143 (22 %)
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	20.800	Forvaltningsplan, stor diskrepans mellem mål i nuværende forvaltningsplan og MSY	-2	9.080 (43 %)
Rødspætte	3.409	”Data limited stock” Udgangspunkt i TAC 2012 + et gennemsnit af anbefalingen for de to omfattede bestande.	+18	2.443 (71 %)
Laks (22-31)	108.762 stk.	Kommende forvaltningsplan, indregnet urapporterede fangster grundet bedre kontrol	-11	22.538 stk. (20 %)
Brisling	249.978	MSY	+11	24.659 (9 %)

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet i den nationale kvoteforvaltning (med op til 10 % af den pågældende kvote). Som noget nyt introduceres fleksibilitet for brisling og sild i den centrale Østersø.

Fiskeriindsatsregulering

Kommissionen foreslår en videreførelse af begrænsningen på maksimalt 163 havdage i vestlig Østersø og 160 havdage i østlig Østersø. Muligheden for at tildele supplerende havdage til op

⁶ Jf. Kommissionens forslag om en flerårig plan for laksebestanden i Østersøen, KOM (2011) 470 af 12. august 2011

til 10 % af fartøjerne i Østersøen på nationalt niveau, som blev indført sidste år, videreføres ligeledes uændret.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC'erne for 2013 er det af betydning, at kvoterne for torsk nedsættes, mens de foreslåede forøgelser af særligt sild og brisling vil have en positiv betydning for fiskere aktive i disse fiskerier. Dette bør anskues i lyset af, at billedet de foregående år har været det modsatte med forøgelser af torskekvoten og samtidige reduktioner i silde- og brislingekvoter. Fiskeriindsatsbegrænsningerne vurderes endvidere at kunne få negative konsekvenser for visse fiskeres indtjeningsmuligheder.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri).

Danmarks Fiskeriforening støtter Kommissionens forslag om forøgelse af TAC for sild i den vestlige Østersø med 23 %, men finder, at TAC for den centrale Østersø bør stige med 25 % frem for 9 % som foreslået af Kommissionen. For så vidt angår torsk i den vestlige del kan Danmarks Fiskeriforening støtte forslaget om en TAC nedgang på 2 %, men ønsker en roll over, og ikke som foreslået en nedgang på 9 % for bestanden i den østlige Østersø. Ønsket begrundes i, at grænseværdier for et bæredygtigt fiskeri kan sikres med en roll over set ud fra en bestandsvurdering, der omfatter interaktionen mellem flere arter. For fiskeri efter rødspætte tilslutter Danmarks Fiskeriforening sig forslaget om en TAC stigning på 18 %, men afviser en nedgang i TAC på 11 % for laks. Kommissionen foreslår, at TAC for brisling øges med 11 %, hvilket ifølge Danmarks Fiskeriforening bør forhøjes til 25 %, idet den nuværende fiskeridødelighed kan være højere ved en flerartstilgang. Med hensyn til indsatsregulering ønsker Danmarks Fiskeriforening, at antallet af havdage i vest bør øges til 241 dage og til 224 dage i øst, såfremt forudsætningerne i forvaltningsplanen lægges til grund for beregningerne.

Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri anfører, at TAC for brisling bør øges med 25 % og påpeger, at tidligere reduktioner har vist sig at være unødvendige, samt at flerarts-beregninger i øvrigt viser, at målsætningen for dødeligheden kan være højere end, den der bruges i dag. Fiskemelsforeningen gør opmærksom på, at en øget TAC på brisling i Østersøen har meget stor betydning for fiskemelsindustriens samlede modtagelse af råvarer, idet de danske fabrikker modtager en hel del brisling fra de øvrige EU lande i Østersøområdet, som samlet set har større kvoter på brisling end Danmark. Brisling har fået endnu større betydning for

branchen i lyset af den ekstremt lave kvote på tobis i år og usikkerheden for tobiskvoten i 2013. Enhver øgning af fiskekvoter i 2013 vil bidrage til at fastholde arbejdspladser på de hårdt ramte fiskemelsfabrikker i Danmark.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten om fortsat at sikre et bæredygtigt fiskeri og finder det positivt, at andelen af bestande, der befiskes på niveau med det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) snart omfatter alle kvoteregulerede bestande i Østersøen. Der er for flere af disse bestande tale om forslag til at forhøje kvoterne i 2013, hvilket bekræfter, at fiskeri på et bæredygtigt grundlag på sigt betaler sig.

Som generelt princip kan regeringen tilslutte sig, at kvoterne i Østersøen fastsættes i overensstemmelse med princippet om MSY, idet en mere gradvis tilgang kan accepteres for bestande, hvor MSY-målet endnu ikke er nået, samt forvaltningsplaner på baggrund af den videnskabelige rådgivning.

Regeringen finder, at forvaltningsplanen for torsk har været et vigtigt redskab i genopbygningen af torskebestandene i såvel den østlige som vestlige Østersø. Det er glædeligt, at målene i forvaltningsplanen opfyldes for andet år i træk for begge bestande, men der er for den vestlige torskebestand behov for en strategi for en gradvis tilpasning til MSY givet den store diskrepans mellem målet i den nuværende forvaltningsplan og MSY. En tilpasning til MSY bør påbegyndes i 2013, såfremt meget drastiske kvotereduktioner skal undgås, når en ny forvaltningsplan baseret på MSY foreligger. Med udgangspunkt i en langsigtet og gradvis tilpasning til MSY i 2020, vil kvoten i 2013 skulle reduceres med 5,9 %.

Regeringen kan endvidere støtte andre medlemsstaters ønske om en mere gradvis tilgang til opnåelse af MSY i 2020 for visse pelagiske bestande.

Regeringen finder det positivt, at vigtige bestande som sild og brisling nu foreslås omfattet af år-til-år fleksibilitet, idet dette udgør et betydeligt element i såvel en effektiv kvoteforvaltning som i et fremtidigt set-up omkring forvaltningen af et udsnidsforbud i Østersøen og andre havområder.

Regeringen finder, at fastsættelse af havdagene i overensstemmelse med den flerårige forvaltningsplan for torsk vil føre til en forøgelse af havdagene til henholdsvis 224 og 241 dage i østlig og vestlig Østersø. Med henblik på fortsat at sikre en balance mellem fartøjernes tilladte fiskeriindsats og fiskerimulighederne efter torsk, bør muligheden for national tildeling af supplerende havdage subsidiært udvides. Der har særligt været tale om mindre (garn)fartøjer, der på grund af et mere tidskrævende fiskeri har brug for flere havdage for at kunne opfiske den tildelte kvote. Regeringen hæfter sig i denne forbindelse ved, at ICES/STECF har vurderet, at den nuværende begrænsning af fiskeriindsatsen i Østersøen ikke har betydning for fiskeridødeligheden, der effektivt forvaltes alene via TAC/kvotesystemet.

Endelig finder regeringen det vigtigt, at fiskeriet efter laks baseres på en bæredygtig udnyttelse af bestanden, hvilket skal ses i sammenhæng med det fremlagte forslag til en forvaltningsplan for laks i Østersøen og bedre kontrolforanstaltninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) i oktober 2012.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.